

IV

(Akty, ktoré sa prijali pred 1. decembrom 2009 podľa Zmluvy o ES, Zmluvy o EÚ a Zmluvy o Euratome)

ROZHODNUTIE RADY

z 26. novembra 2009

o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom

(2010/48/ES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 13 a 95 v spojení s jej článkom 300 ods. 2 prvým pododsekom druhou vetou a odsekom 3 prvým pododsekom,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) V máji 2004 Rada poverila Komisiu, aby v mene Európskeho spoločenstva viedla rokovania v súvislosti s Dohovorom Organizácie Spojených národov o ochrane a presadzovaní práv a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor OSN“).
- (2) Dohovor OSN prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 13. decembra 2006 a platnosť nadobudol 3. mája 2008.
- (3) Dohovor OSN bol v mene Spoločenstva podpísaný 30. marca 2007 s výhradou jeho možného uzavretia k neskoršiemu dátumu.
- (4) Tento dohovor OSN je relevantným a účinným pilierom podpory a ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím v Európskej únii, pričom mu aj Spoločenstvo, aj jeho členské štáty prikladajú maximálnu dôležitosť.
- (5) Dohovor OSN by sa preto mal v mene Spoločenstva schváliť čo najskôr.

- (6) Takéto schválenie by však mala sprevádzať výhrada Európskeho spoločenstva k článku 27 ods. 1 dohovoru OSN, v ktorej by sa uviedlo, že Spoločenstvo uzatvára dohovor OSN bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov vychádzajúce z práva Spoločenstva, ustanovené v článku 3 ods. 4 smernice Rady 2000/78/ES ⁽²⁾, neuplatňovať zásadu rovnakého zaobchádzania z dôvodov zdravotného postihnutia na ozbrojené sily.

- (7) V oblastiach, na ktoré sa dohovor OSN vzťahuje, má právomoci Spoločenstvo, ako aj jeho členské štáty. Spoločenstvo a jeho členské štáty by sa preto mali stať jeho zmluvnými stranami, aby tak mohli spoločne plniť v ňom ustanovené záväzky a uplatňovať práva, ktoré im zaručuje, v situáciách so zmiešanou právomocou, a to jednotným spôsobom.

- (8) Pri ukladaní listiny o formálnom potvrdení by Spoločenstvo malo uložiť aj vyhlásenie podľa článku 44 ods. 1 dohovoru, v ktorom uvedie záležitosti upravené dohovorom, v súvislosti s ktorými členské štáty naň preniesli svoje právomoci,

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

1. Týmto sa v mene Spoločenstva schvaľuje Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím s výhradou jeho článku 27 ods. 1.

2. Text dohovoru OSN je uvedený v prílohe I k tomuto rozhodnutiu.

Text výhrady je uvedený v prílohe III k tomuto rozhodnutiu.

⁽¹⁾ Stanovisko z 27. apríla 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

Článok 2

1. Týmto sa predseda Rady poveruje určiť osobu(-y) splnomocnenú(-é) uložiť v mene Európskeho spoločenstva listinu o formálnom potvrdení tohto dohovoru u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov v súlade s článkami 41 a 43 dohovoru OSN.

2. Pri ukladaní listiny o formálnom potvrdení určená(-é) osoba(-y) v súlade s článkom 44 ods. 1 dohovoru uloží(-ia) vyhlásenie o právomoci uvedené v prílohe II k tomuto rozhodnutiu, ako aj výhradu uvedenú v prílohe III k tomuto rozhodnutiu.

Článok 3

V súvislosti so záležitosťami, ktoré patria do právomoci Spoločenstva, a bez toho, aby boli dotknuté príslušné právomoci členských štátov, je kontaktným miestom pre otázky vykonávania dohovoru OSN v súlade s jeho článkom 33 ods. 1 Komisia. Podrobnosti o príslušnej funkcii kontaktného miesta sa ustanovia v kódexe správania, a to pred uložením listiny o formálnom potvrdení v mene Spoločenstva.

Článok 4

1. V otázkach, ktoré patria do výlučnej právomoci Spoločenstva, Komisia zastupuje Spoločenstvo na zasadnutiach orgánov zriadených dohovorom OSN, najmä na konferencii zmluvných strán uvedenej v článku 40 dohovoru, a koná v jeho mene v otázkach, ktoré patria do právomoci týchto orgánov.

2. V otázkach, ktoré patria do spoločnej právomoci Spoločenstva a členských štátov, Komisia a členské štáty vopred určia vhodné mechanizmy na zastupovanie pozície Spoločenstva na zasadnutiach orgánov zriadených dohovorom OSN. Podrobnosti takéhoto zastupovania sa ustanovia v kódexe správania, ktorý sa odsúhlasí pred uložením listiny o formálnom potvrdení v mene Spoločenstva.

3. Na zasadnutiach uvedených v odsekoch 1 a 2, v prípade potreby po predchádzajúcej konzultácii s inými dotknutými inštitúciami Spoločenstva, Komisia a členské štáty navzájom úzko spolupracujú, a to najmä pokiaľ ide o otázky mechanizmov monitorovania, podávania správ a hlasovania. Mechanizmami na zabezpečenie úzkej spolupráce sa bude zaoberať aj kódex správania uvedený v odseku 2.

Článok 5

Toto rozhodnutie sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.

V Bruseli 26. novembra 2009

*Za Radu
predseda*

J. BJÖRKLUND

PRÍLOHA I

DOHOVOR O PRÁVACH OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Preambula

ŠTÁTY, KTORÉ SÚ ZMLUVNÝMI STRANAMI TOHTO DOHOVORU (ĎALEJ LEN „ZMLUVNÉ STRANY“),

- a) pripomínajúc zásady proklamované v Charte Organizácie Spojených národov, podľa ktorých je prirodzená dôstojnosť a hodnota a rovnaké a neodňateľné práva všetkých príslušníkov ľudskej spoločnosti základom slobody, spravodlivosti a mieru vo svete;
- b) uznávajúc, že Organizácia Spojených národov vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v medzinárodných dohovoroch o ľudských právach vyhlásila a zhodla sa na tom, že každý človek má nárok na všetky práva a slobody ustanovené v týchto dokumentoch, a to bez akýchkoľvek rozdielov;
- c) opätovne potvrdzujúc všestrannosť, neoddeliteľnosť, vzájomnú závislosť a spätosť všetkých ľudských práv a základných slobôd a potrebu zaručiť osobám so zdravotným postihnutím ich plné užívanie bez diskriminácie;
- d) pripomínajúc Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, Dohovor o právach dieťaťa a Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín;
- e) uznávajúc, že zdravotné postihnutie je pojem, ktorý sa vyvíja, a že zdravotné postihnutie je výsledkom vzájomného pôsobenia medzi osobami so zhoršeným zdravím a medzi bariérami v postojoch a v prostredí, ktoré im bránia plne a účinne sa zúčastňovať na živote spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými;
- f) uznávajúc dôležitosť zásad a politických usmernení obsiahnutých vo Svetovom akčnom programe týkajúcom sa osôb so zdravotným postihnutím a v Štandardných pravidlách vyrovnávania príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím a ich vplyv na podporovanie, formulovanie a vyhodnocovanie politík, plánov, programov a činností na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni zameraných na ďalšie vyrovnávanie príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím;
- g) zdôrazňujúc dôležitosť zohľadňovania problematiky zdravotného postihnutia ako neoddeliteľnej súčasti príslušných stratégií trvalo udržateľného rozvoja;
- h) uznávajúc tiež, že diskriminácia akejkoľvek osoby na základe zdravotného postihnutia je porušením prirodzenej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti;
- i) uznávajúc ďalej rôznorodosť osôb so zdravotným postihnutím;
- j) uznávajúc potrebu presadzovať a chrániť ľudské práva všetkých osôb so zdravotným postihnutím vrátane tých, ktoré potrebujú viac podpory;
- k) znepokojené tým, že osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých častiach sveta napriek týmto rôznym nástrojom a záväzkom naďalej čelia prekážkam, ktoré bránia ich rovnoprávnemu zapojeniu sa do spoločnosti, a porušovaniu ich ľudských práv;
- l) uznávajúc dôležitosť medzinárodnej spolupráce pre zlepšovanie životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím v každej krajine, najmä však v rozvojových krajinách;
- m) uznávajúc hodnotu súčasného a potenciálneho prínosu osôb so zdravotným postihnutím k celkovému blahobytu a rôznorodosti ich spoločenstiev a uvedomujúc si, že podpora plného užívania ľudských práv a základných slobôd osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie povedie k prehĺbeniu pocitu spolupatričnosti a k významnému pokroku v ľudskom, sociálnom a hospodárskom rozvoji spoločnosti a k odstráneniu chudoby;
- n) uznávajúc význam osobnej samostatnosti a nezávislosti vrátane slobody voľby pre osoby so zdravotným postihnutím;
- o) usudzujúc, že osoby so zdravotným postihnutím by mali mať možnosť aktívne sa podieľať na rozhodovacích procesoch o politikách a o programoch vrátane tých, ktoré sa ich priamo dotýkajú;
- p) znepokojené ťažkými podmienkami, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím vystavené mnohonásobným alebo vystupňovaným formám diskriminácie na základe rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, vierovyznania, politického alebo iného presvedčenia, národnostného, etnického, domorodého alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu, veku alebo iného postavenia;

- q) uznávajúc, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú často vystavované doma aj mimo domova väčšiemu riziku násillia, zranenia alebo zneužívania, zanedbávania alebo nedbanlivého zaobchádzania, týrania alebo vykorisťovania;
- r) uznávajúc, že deti so zdravotným postihnutím by mali plne užívať všetky ľudské práva a základné slobody na rovnakom základe s ostatnými deťmi, a majú na zreteľ záväzky, ktoré na tento účel prijali štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru o právach dieťaťa;
- s) zdôrazňujúc potrebu začleniť rodovú perspektívu do všetkých snáh o presadzovanie plného užívania ľudských práv a základných slobôd osobami so zdravotným postihnutím;
- t) upozorňujúc na skutočnosť, že väčšina osôb so zdravotným postihnutím žije v podmienkach chudoby, a v tejto súvislosti uznávajúc naliehavú potrebu riešiť problém nepriaznivého vplyvu chudoby na osoby so zdravotným postihnutím;
- u) majú na pamäti, že na dosiahnutie úplnej ochrany osôb so zdravotným postihnutím najmä počas ozbrojených konfliktov a okupácie cudzími vojskami sú nevyhnutné podmienky mieru a bezpečnosti založené na úplnom rešpektovaní cieľov a zásad obsiahnutých v Charte Organizácie Spojených národov a dodržiavanie platných nástrojov v oblasti ľudských práv;
- v) uznávajúc dôležitosť prístupnosti fyzického, sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho prostredia, zdravotnej starostlivosti a vzdelávania, informácií a komunikácie pre plné užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd osobami so zdravotným postihnutím;
- w) uvedomujúc si, že jednotlivec, ktorý je viazaný zodpovednosťou voči ďalším jednotlivcom a voči spoločenstvu, ku ktorému patrí, je povinný usilovať sa o presadzovanie a dodržiavanie práv uznaných v Medzinárodnej listine ľudských práv;
- x) presvedčené o tom, že rodina je prirodzená a základná jednotka spoločnosti a má nárok na ochranu spoločnosťou a štátom a že osobám so zdravotným postihnutím a ich rodinným príslušníkom by sa mala poskytovať nevyhnutná ochrana a pomoc, ktorá by rodinám umožnila prispievať k tomu, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli plne a rovnako užívať svoje práva;
- y) presvedčené o tom, že komplexný a ucelený medzinárodný dohovor na podporu a ochranu práv a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím významne prispeje k odstráneniu závažného sociálneho znevýhodnenia osôb so zdravotným postihnutím a k podpore ich účasti na občianskom, politickom, hospodárskom, sociálnom a kultúrnom živote s rovnakými príležitosťami, a to tak v rozvojových, ako aj vo vyspelých krajinách,

DOHODLI SA TAKTO:

Článok 1

Účel

Účelom tohto dohovoru je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti.

Osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajú osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto dohovoru:

„komunikácia“ zahŕňa jazyky, zobrazenie textu, Braillovo písmo, taktilnú komunikáciu, zväčšené písmo, prístupné multimédiá, ako aj písané, zvukové, jazykovo jednoduché, predčítavané, augmentatívne a ďalšie alternatívne spôsoby, prostriedky a formáty komunikácie vrátane prístupných informačných a komunikačných technológií;

„jazyk“ zahŕňa hovorenú a znakovú reč a iné formy neverbálnej komunikácie;

„diskriminácia na základe zdravotného postihnutia“ znamená každé robenie rozdielov, vylúčenie alebo obmedzenie na základe zdravotného postihnutia, ktorých cieľom alebo účinkom je narušiť alebo znemožniť uznanie, užívanie alebo uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd v politickej, hospodárskej, sociálnej, kultúrnej, občianskej alebo inej oblasti na rovnakom základe s ostatnými. Zahŕňa všetky formy diskriminácie vrátane odmietnutia primeraných úprav;

„primerané úpravy“ znamenajú nevyhnutnú a adekvátnu zmenu a prispôsobenie, ktoré nepredstavujú neúmerné alebo nadmerné zaťaženie, a robia sa, ak si to vyžaduje konkrétny prípad, s cieľom zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím užívanie alebo uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd na rovnakom základe s ostatnými;

„univerzálny dizajn“ znamená navrhovanie výrobkov, zariadení, programov a služieb, tak aby ich mohli využívať v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu. „Univerzálny dizajn“ nevylučuje asistenčné zariadenia pre určité skupiny osôb so zdravotným postihnutím, ak je to potrebné.

Článok 3

Všeobecné zásady

Tento dohovor sa zakladá na týchto zásadách:

- a) rešpektovanie prirodzenej dôstojnosti, osobnej nezávislosti vrátane slobody voľby a samostatnosti osôb;
- b) nediskriminácia;
- c) úplné a účinné zapojenie a začlenenie do spoločnosti;
- d) rešpektovanie odlišnosti a prijímanie osôb so zdravotným postihnutím ako súčasti ľudskej rozmanitosti a prirodzenosti;
- e) rovnosť príležitostí;
- f) prístupnosť;
- g) rovnosť mužov a žien;
- h) rešpektovanie rozvíjajúcich sa schopností detí so zdravotným postihnutím a rešpektovanie práva detí so zdravotným postihnutím na zachovanie vlastnej identity.

Článok 4

Všeobecné záväzky

1. Zmluvné strany sa zaväzujú zabezpečiť a podporovať plné uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím bez akéhokoľvek diskriminovania na základe zdravotného postihnutia. Na tento účel sa zmluvné strany zaväzujú:

- a) prijať všetky primerané legislatívne, správne a iné opatrenia na uplatňovanie práv uznávaných v tomto dohovore;
- b) prijať všetky primerané opatrenia vrátane právnych predpisov na úpravu alebo zrušenie existujúcich zákonov, predpisov, obyčají a praktík, ktoré predstavujú diskrimináciu osôb so zdravotným postihnutím;
- c) zohľadniť ochranu a podporu ľudských práv osôb so zdravotným postihnutím vo všetkých politikách a programoch;
- d) zdržať sa akéhokoľvek konania alebo postupu, ktoré sú v rozpore s týmto dohovorom, a zabezpečiť, aby verejné orgány a inštitúcie konali v súlade s týmto dohovorom;
- e) prijať všetky primerané opatrenia na odstránenie diskriminácie na základe zdravotného postihnutia akoukoľvek osobou, organizáciou alebo súkromným podnikom;
- f) uskutočňovať alebo podporovať výskum a vývoj univerzálne navrhovaných tovarov, služieb, zariadení a vybavenia v zmysle definície v článku 2 tohto dohovoru, ktoré by vyžadovali minimálne prispôsobenie a najnižšie náklady na uspokojenie špecifických potrieb osôb so zdravotným postihnutím, podporovať ich dostupnosť a využívanie a presadzovať univerzálny dizajn pri vytváraní noriem a usmernení;
- g) uskutočňovať alebo podporovať výskum a vývoj a podporovať dostupnosť a využívanie nových technológií vrátane informačných a komunikačných technológií, pomôcok na mobilitu, zariadení a podporných technológií vhodných pre osoby so zdravotným postihnutím, a uprednostňovať pritom cenovo dostupné technológie;

- h) poskytovať osobám so zdravotným postihnutím prístupné informácie o pomôckach na mobilitu, zariadeniach a podporných technológiách vrátane nových technológií, ako aj o iných formách pomoci, podporných službách a zariadeniach;
- i) podporovať vzdelávanie odborníkov a pracovníkov, ktorí pracujú s osobami so zdravotným postihnutím, v oblasti práv uznaných v tomto dohovore s cieľom zlepšiť poskytovanie pomoci a služieb zaručených týmito právami.
2. Pokiaľ ide o hospodárske, sociálne a kultúrne práva, každá zmluvná strana sa zaväzuje prijať opatrenia v maximálnom rozsahu svojich dostupných prostriedkov a v prípade potreby aj v rámci medzinárodnej spolupráce s cieľom postupne dosiahnuť úplnú realizáciu týchto práv bez toho, aby boli dotknuté záväzky obsiahnuté v tomto dohovore, ktoré sú v súlade s medzinárodným právom bezprostredne uplatniteľné.
3. Pri vypracúvaní a vykonávaní právnych predpisov a politík zameraných na vykonávanie tohto dohovoru a v iných rozhodovacích procesoch, ktoré súvisia s otázkami týkajúcimi sa osôb so zdravotným postihnutím, sa zmluvné strany podrobne radia s osobami so zdravotným postihnutím vrátane detí so zdravotným postihnutím a aktívne s nimi spolupracujú prostredníctvom ich reprezentatívnych organizácií.
4. Nič v tomto dohovore nemá vplyv na ustanovenia, ktoré väčšmi prispievajú k uplatňovaniu práv osôb so zdravotným postihnutím a ktoré môžu byť obsiahnuté v práve štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto dohovoru, alebo v medzinárodnom práve platnom pre daný štát. V žiadnom štáte, ktorý je zmluvnou stranou tohto dohovoru, nemožno obmedzovať ani porušovať žiadne z ľudských práv a základných slobôd uznaných alebo existujúcich v tomto štáte na základe zákona, dohovorov, predpisov alebo obyčejí pod zámienkou, že v tomto dohovore sa takéto práva alebo slobody neuznávajú alebo sa uznávajú v menšom rozsahu.
5. Ustanovenia tohto dohovoru sa vzťahujú na všetky časti federatívnych štátov bez akýchkoľvek obmedzení alebo výnimiek.

Článok 5

Rovnosť a nediskriminácia

1. Zmluvné strany uznávajú, že všetky osoby sú si rovné pred zákonom a podľa zákona a majú nárok na rovnakú ochranu a na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie.
2. Zmluvné strany zakazujú všetku diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia a zaručujú osobám so zdravotným postihnutím rovnakú a účinnú právnu ochranu pred diskrimináciou z akýchkoľvek dôvodov.
3. V záujme presadenia rovnosti a odstránenia diskriminácie zmluvné strany podnikajú všetky primerané kroky na zabezpečenie poskytovania primeraných úprav.
4. Osobitné opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na urýchlenie alebo dosiahnutie faktickej rovnosti osôb so zdravotným postihnutím, sa v zmysle tohto dohovoru nepovažujú za diskrimináciu.

Článok 6

Ženy so zdravotným postihnutím

1. Zmluvné strany uznávajú, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú vystavené viacnásobnej diskriminácii, a v tejto súvislosti prijímajú opatrenia, aby im zabezpečili plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd.
2. Zmluvné strany prijímajú všetky primerané opatrenia na zabezpečenie plného rozvoja, pokroku a posilnenia postavenia žien s cieľom zaručiť im uplatňovanie a užívanie ľudských práv a základných slobôd stanovených v tomto dohovore.

Článok 7

Deti so zdravotným postihnutím

1. Zmluvné strany prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia, ktorými zabezpečia deťom so zdravotným postihnutím plné užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd na rovnakom základe s ostatnými deťmi.
2. Prvoradým hľadiskom pri každej činnosti týkajúcej sa detí so zdravotným postihnutím je najlepší záujem dieťaťa.
3. Zmluvné strany zabezpečia deťom so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými deťmi právo slobodne vyjadrovať svoje názory vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ich dotýkajú, pričom sa ich názorom musí venovať náležitá pozornosť zodpovedajúca ich veku a zrelosti, a v záujme uplatňovania tohto práva im poskytujú pomoc primeranú ich veku a zdravotnému postihnutiu.

Článok 8

Zvyšovanie povedomia

1. Zmluvné strany sa zaväzujú prijať okamžité, účinné a primerané opatrenia:
 - a) na zvýšenie povedomia v celej spoločnosti, a to aj na úrovni rodín, v súvislosti s osobami so zdravotným postihnutím a na podporu rešpektovania práv a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím;
 - b) na boj proti stereotypom, predsudkom a škodlivým praktikám vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím vrátane tých, ktoré sa zakladajú na pohlaví a veku, vo všetkých oblastiach života;
 - c) na podporu uvedomenia si schopností a prínosu osôb so zdravotným postihnutím.
2. Medzi opatrenia prijaté na tento účel patrí:
 - a) iniciovanie a uskutočňovanie účinných kampaní na zvyšovanie povedomia verejnosti, ktorých cieľom je:
 - i) vychovávať k vnímanosti k právam osôb so zdravotným postihnutím;
 - ii) podporovať pozitívne vnímanie a väčšie spoločenské povedomie vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím;
 - iii) podporovať uznávanie zručností, predností a schopností osôb so zdravotným postihnutím, ako aj ich prínosu pre pracovisko a pre trh práce;
 - b) vychovávanie k rešpektovaniu práv osôb so zdravotným postihnutím na všetkých úrovniach systému vzdelávania a u všetkých detí od ich raného veku;
 - c) nabádanie všetkých prostriedkov masovej komunikácie, aby zobrazovali osoby so zdravotným postihnutím spôsobom, ktorý je v súlade s účelom tohto dohovoru;
 - d) podporovanie vzdelávacích programov zameraných na zvyšovanie povedomia vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím a k právam osôb so zdravotným postihnutím.

Článok 9

Prístupnosť

1. S cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím, aby mohli žiť nezávislým spôsobom života a plne sa podieľať na všetkých aspektoch života, zmluvné strany prijímajú primerané opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach. Tieto opatrenia, ktoré zahŕňajú identifikáciu a odstraňovanie prekážok a bariér brániacich prístupnosti, sa vzťahujú okrem iného na:
 - a) budovy, cesty, dopravné a iné vnútorné a vonkajšie zariadenia vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk;
 - b) informačné, komunikačné a iné služby vrátane elektronických a pohotovostných služieb.
2. Zmluvné strany prijímajú aj primerané opatrenia na:
 - a) vypracovanie, vyhlásenie a kontrolu dodržiavania minimálnych noriem pravidiel na zabezpečenie prístupnosti zariadení a služieb dostupných alebo poskytovaných verejnosti;
 - b) zabezpečenie toho, aby súkromné subjekty, ktoré poskytujú zariadenia a služby dostupné alebo poskytované verejnosti, zohľadňovali všetky hľadiská prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím;
 - c) zabezpečenie vzdelávania o otázkach prístupnosti, s ktorými sa stretávajú osoby so zdravotným postihnutím, pre zainteresované strany;
 - d) vybavenie budov a iných verejne prístupných priestorov označením v Braillovom písme a v ľahko čitateľnej a zrozumiteľnej forme;
 - e) poskytovanie rôznych foriem asistencie a sprostredkovania vrátane sprievodcov, predčítateľov a profesionálnych tlmočníkov znakovkej reči s cieľom uľahčiť prístup do budov a do iných verejne prístupných zariadení;

- f) podporenie ďalších primeraných foriem asistencie a podpory osobám so zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich prístup k informáciám;
- g) podporenie prístupu osôb so zdravotným postihnutím k novým informačným a komunikačným technológiám a systémom vrátane internetu;
- h) podporovanie navrhovania, vývoja, výroby a distribúcie prístupných informačných a komunikačných technológií a systémov už v počiatočnej fáze, tak aby sa tieto technológie a systémy stali prístupnými pri vynaložení minimálnych nákladov.

Článok 10

Právo na život

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú, že každá ľudská bytosť má prirodzené právo na život, a prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie účinného užívania tohto práva osobami so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými.

Článok 11

Rizikové situácie a núdzové humanitárne situácie

V súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv zmluvné strany prijímajú všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách vrátane ozbrojených konfliktov, núdzových humanitárnych situácií a živelných pohrôm.

Článok 12

Rovnosť pred zákonom

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú, že osoby so zdravotným postihnutím majú kdekoľvek právo na uznanie svojej osoby ako subjektu práva.
2. Zmluvné strany uznávajú, že osoby so zdravotným postihnutím majú právnu spôsobilosť vo všetkých oblastiach života na rovnakom základe s ostatnými.
3. Zmluvné strany prijímajú primerané opatrenia, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím prístup k pomoci, ktorú môžu potrebovať pri uplatňovaní svojej právnej spôsobilosti.
4. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa všetkými opatreniami, ktoré sa týkajú uplatňovania právnej spôsobilosti, poskytli primerané a účinné záruky na zabránenie zneužitiu v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv. Tieto záruky zabezpečia, aby opatrenia týkajúce sa uplatňovania právnej spôsobilosti rešpektovali práva, vôľu a preferencie danej osoby, aby zabráňovali konfliktu záujmov a nenáležitému ovplyvňovaniu, aby boli primerané a prispôbené situácii danej osoby, aby sa uplatňovali čo najkratšie a aby podliehali pravidelnej kontrole príslušným nezávislým a nestranným orgánom alebo súdom. Tieto záruky musia byť primerané tomu, do akej miery uvedené opatrenia ovplyvňujú práva a záujmy danej osoby.
5. S výhradou ustanovení tohto článku zmluvné strany prijímajú všetky primerané a účinné opatrenia na zabezpečenie rovnakého práva osôb so zdravotným postihnutím vlastniť alebo dediť majetok, spravovať svoje finančné záležitosti a mať rovnaký prístup k bankovým pôžičkám, hypotékam a iným formám finančného úverovania a zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím neboli svojvoľne zbavené svojho majetku.

Článok 13

Prístup k spravodlivosti

1. Zmluvné strany zabezpečia pre osoby so zdravotným postihnutím účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými okrem iného poskytnutím procesných a veku primeraných úprav s cieľom uľahčiť im účinné plnenie ich úlohy priamych a nepriamych účastníkov vrátane úlohy svedkov vo všetkých súdnych konaniach, a to aj vo fáze vyšetrovania a predbežného konania.
2. S cieľom napomôcť zabezpečeniu účinného prístupu k spravodlivosti pre osoby so zdravotným postihnutím zmluvné strany podporujú primerané vzdelávanie osôb pôsobiacich v oblasti justičnej správy vrátane pracovníkov polície a väzenskej správy.

Článok 14

Sloboda a osobná bezpečnosť

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými:
 - a) užívali právo na slobodu a osobnú bezpečnosť;

b) neboli nezákonne alebo svojvoľne zbavené slobody, aby každé zbavenie slobody bolo v súlade so zákonom a aby existencia zdravotného postihnutia nebola za žiadnych okolností dôvodom na zbavenie slobody.

2. Zmluvné strany zabezpečia, aby v prípade, ak boli osoby so zdravotným postihnutím akýmkoľvek postupom zbavené slobody, mali na rovnakom základe s ostatnými nárok na záruky v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a aby sa s nimi zaobchádzalo v zhode s cieľmi a zásadami tohto dohovoru vrátane poskytnutia primeraných úprav.

Článok 15

Ochrana pred mučením alebo krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním

1. Nikto nesmie byť vystavený mučeniu ani krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Predovšetkým nesmie byť nikto bez svojho slobodného súhlasu vystavený lekárskeho alebo vedeckého pokusom.

2. Zmluvné strany prijímajú všetky účinné legislatívne, správne, súdne alebo iné opatrenia, aby na rovnakom základe s ostatnými zabránili mučeniu alebo krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu osôb so zdravotným postihnutím.

Článok 16

Ochrana pred vykorisťovaním, násilím a zneužívaním

1. Zmluvné strany prijímajú všetky primerané legislatívne, správne, sociálne, vzdelávacie a iné opatrenia na ochranu osôb so zdravotným postihnutím tak doma, ako aj mimo domova pred všetkými formami vykorisťovania, násilia a zneužívania, a to aj so zreteľom na ich rodový aspekt.

2. Zmluvné strany prijímajú okrem toho aj všetky primerané opatrenia, aby zabránili všetkým formám vykorisťovania, násilia a zneužívania tým, že zabezpečia okrem iného primerané formy pomoci a podpory osobám so zdravotným postihnutím a ich rodinám a opatrovateľom zohľadňujúce ich pohlavie a vek, a to aj poskytovaním informácií a osvety o tom, ako predchádzať prípadom vykorisťovania, násilia a zneužívania a ako ich rozpoznávať a nahlasovať. Zmluvné strany zabezpečia, aby ochranné služby zohľadňovali vek, rod a druh zdravotného postihnutia.

3. V záujme toho, aby sa zabránilo výskytu všetkých foriem vykorisťovania, násilia a zneužívania, zmluvné strany zabezpečia, aby nezávislé orgány účinne monitorovali všetky zariadenia a programy, ktoré majú slúžiť osobám so zdravotným postihnutím.

4. Zmluvné strany prijímajú všetky primerané opatrenia vrátane poskytovania ochranných služieb na podporu fyzickej, kognitívnej a psychologickéj regenerácie, rehabilitácie a sociálnej reintegrácie osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sa stali obeťami akýchkoľvek foriem vykorisťovania, násilia alebo zneužívania. Táto regenerácia a reintegrácia sa musí uskutočňovať v prostredí, ktoré podporuje zdravie, pohodu, sebaúctu, dôstojnosť a nezávislosť danej osoby a zohľadňuje jej špecifické potreby podmienené rodom a vekom.

5. Zmluvné strany prijímajú účinné právne predpisy a politiky vrátane právnych predpisov a politik zameraných na problematiku žien a detí s cieľom zabezpečiť, aby sa prípady vykorisťovania, násilia a zneužívania osôb so zdravotným postihnutím zistili, vyšetrili a v prípade potreby trestne stíhali.

Článok 17

Ochrana integrity osobnosti

Každá osoba so zdravotným postihnutím má právo na rešpektovanie svojej fyzickej a duševnej integrity na rovnakom základe s ostatnými.

Článok 18

Sloboda pohybu a štátna príslušnosť

1. Zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na slobodu pohybu, na slobodu voľby miesta pobytu a ich právo na štátnu príslušnosť na rovnakom základe s ostatnými a zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím:

- a) mali právo získať a meniť štátnu príslušnosť a neboli svojvoľne alebo na základe zdravotného postihnutia zbavené svojej štátnej príslušnosti;
- b) neboli na základe zdravotného postihnutia zbavené svojej spôsobilosti získať, vlastniť a využívať doklady potvrdzujúce ich štátnu príslušnosť alebo iné doklady totožnosti alebo využívať príslušné postupy, ako je napríklad imigračné konanie, ktoré môžu byť nevyhnutné na uľahčenie uplatňovania práva na slobodu pohybu;
- c) mohli slobodne opustiť ktorúkoľvek krajinu vrátane vlastnej;
- d) neboli svojvoľne alebo na základe zdravotného postihnutia zbavené práva vstúpiť do vlastnej krajiny.

2. Deti so zdravotným postihnutím sa zaregistrujú hneď po narodení a majú od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ je to možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Článok 19

Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti

Zmluvné strany uznávajú rovnaké právo všetkých osôb so zdravotným postihnutím žiť v spoločenstve s rovnakými možnosťami voľby, ako majú ostatní, a prijímú účinné a primerané opatrenia, aby umožnili plné užívanie tohto práva osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie a zapojenie do spoločnosti okrem iného tým, že zabezpečia, aby:

- a) osoby so zdravotným postihnutím mali možnosť zvoliť si miesto pobytu, ako aj to, kde a s kým budú žiť, na rovnakom základe s ostatnými a aby neboli nútené žiť v určitom prostredí;
- b) osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k celému spektru podporných služieb poskytovaných v domácom prostredí alebo v zariadeniach a ďalších komunitných podporných služieb vrátane osobnej asistencie, nevyhnutných pre život v spoločnosti a pre začlenenie sa do nej a na zabránenie izolácii alebo segregácii v spoločnosti;
- c) komunitné služby a zariadenia pre širokú verejnosť boli za rovnakých podmienok prístupné osobám so zdravotným postihnutím a aby zohľadňovali ich potreby.

Článok 20

Osobná mobilita

Zmluvné strany prijímú účinné opatrenia na zabezpečenie osobnej mobility osôb so zdravotným postihnutím s najväčšou možnou mierou nezávislosti okrem iného tým, že:

- a) uľahčia osobnú mobilitu osôb so zdravotným postihnutím takým spôsobom a v takom čase, aký si samy zvolia, a to za prijateľné ceny;
- b) uľahčia prístup osôb so zdravotným postihnutím ku kvalitným pomôckam na mobilitu, zariadeniam, podporným technológiám a k rôznym formám asistencie a k sprostredkovateľom, a to aj zabezpečením ich finančnej dostupnosti;
- c) zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím a odbornému personálu, ktorý s nimi pracuje, vzdelávanie týkajúce sa zručností v oblasti mobility;
- d) budú motivovať subjekty, ktoré vyrábajú pomôcky na mobilitu, zariadenia a podporné technológie, aby brali do úvahy všetky aspekty mobility osôb so zdravotným postihnutím.

Článok 21

Sloboda prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám

Zmluvné strany prijímú všetky primerané opatrenia, ktorými zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli uplatňovať právo na slobodu prejavu a presvedčenia vrátane slobody vyhľadávať, prijímať a šíriť informácie a myšlienky na rovnakom základe s ostatnými, a to prostredníctvom všetkých foriem komunikácie podľa vlastného výberu, v zmysle definície v článku 2 tohto dohovoru okrem iného tým, že:

- a) osobám so zdravotným postihnutím poskytujú informácie určené širokej verejnosti v prístupných formátoch a technológiách vhodných pre rôzne druhy zdravotného postihnutia, a to včas a bez dodatočných nákladov;
- b) akceptujú a umožňujú osobám so zdravotným postihnutím používať v úradnom styku znakovú reč, Braillovo písmo, augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu, ako aj ďalšie prístupné prostriedky, spôsoby a formáty komunikácie podľa ich vlastného výberu;
- c) vyžadujú od súkromných subjektov, ktoré poskytujú služby širokej verejnosti okrem iného aj prostredníctvom internetu, aby poskytovali osobám so zdravotným postihnutím informácie a služby v prístupných a použiteľných formátoch;
- d) nabádajú prostriedky masovej komunikácie vrátane poskytovateľov informácií cez internet, aby svoje služby sprístupnili osobám so zdravotným postihnutím;
- e) uznávajú a podporujú používanie znakovéj reči.

Článok 22

Rešpektovanie súkromia

1. Žiadna osoba so zdravotným postihnutím, bez ohľadu na miesto jej pobytu alebo na prostredie, v ktorom žije, nesmie byť vystavená svojvoľnému alebo nezákonnému zasahovaniu do súkromia, do rodiny, domova, korešpondencie alebo do iných druhov komunikácie ani nezákonným útokom na jej česť a povesť. Osoby so zdravotným postihnutím majú právo na zákonnú ochranu pred takým zasahovaním alebo útokmi.
2. Zmluvné strany chránia dôvernosť osobných informácií a informácií o zdravotnom stave a o rehabilitácii osôb so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými.

Článok 23

Rešpektovanie domova a rodiny

1. Zmluvné strany prijímajú účinné a primerané opatrenia na odstránenie diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa manželstva, rodiny, rodičovstva a partnerských vzťahov na rovnakom základe s ostatnými, aby zabezpečili:
 - a) uznanie práva všetkých osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú vo veku vhodnom na uzavretie manželstva, uzavrieť manželstvo a založiť si rodinu na základe slobodného a plného súhlasu budúcich manželov;
 - b) uznanie práva osôb so zdravotným postihnutím slobodne a zodpovedne rozhodovať o počte a vekovom odstupe svojich detí, ako aj ich práva na prístup k informáciám primeraným veku, k sexuálnej výchove a výchove k plánovanému rodičovstvu a na poskytnutie prostriedkov nevyhnutných na uplatňovanie týchto práv;
 - c) zachovanie reprodukčnej schopnosti osôb so zdravotným postihnutím vrátane detí na rovnakom základe s ostatnými.
2. Zmluvné strany zabezpečia práva a povinnosti osôb so zdravotným postihnutím, pokiaľ ide o opatrovníctvo, poručníctvo, zverenectvo, adopciu detí alebo podobné inštitúty, ak tieto pojmy existujú vo vnútroštátnych právnych predpisoch; vo všetkých prípadoch je prvoradý najlepší záujem dieťaťa. Zmluvné strany poskytujú osobám so zdravotným postihnutím primeranú pomoc pri výkone ich povinností spojených s výchovou detí.
3. Zmluvné strany zabezpečia, aby deti so zdravotným postihnutím mali rovnaké práva, pokiaľ ide o život v rodinnom prostredí. Na účel uplatňovania týchto práv a predchádzania zatajovaniu, opúšťaniu, zanedbávaniu a segregácii detí so zdravotným postihnutím sa zmluvné strany zaväzujú poskytovať deťom so zdravotným postihnutím a ich rodinám včasné a úplné informácie, služby a podporu.
4. Zmluvné strany zabezpečia, aby dieťa nebolo oddelené od svojich rodičov proti ich vôli s výnimkou prípadov, keď príslušné orgány na základe súdneho preskúmania a v súlade s platnými právnymi predpismi a postupmi rozhodnú, že takéto oddelenie je nevyhnutné v najlepšom záujme dieťaťa. Dieťa nesmie byť v žiadnom prípade oddelené od svojich rodičov v dôsledku jeho zdravotného postihnutia alebo zdravotného postihnutia jedného či oboch rodičov.
5. Ak najbližšia rodina nie je schopná starať sa o dieťa so zdravotným postihnutím, zmluvné strany vynaložia všetko úsilie na to, aby zabezpečili náhradnú starostlivosť v rámci širšej rodiny, a ak to nie je možné, v rodinnom prostredí v rámci spoločenstva.

Článok 24

Vzdelávanie

1. Zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na vzdelanie. Na účel uplatňovania tohto práva bez diskriminácie a na základe rovnosti príležitostí zmluvné strany zabezpečia začleňujúci systém vzdelávania na všetkých úrovniach a celoživotné vzdelávanie zamerané na:
 - a) úplný rozvoj ľudského potenciálu a pocitu vlastnej dôstojnosti a hodnoty a na posilnenie rešpektovania ľudských práv, základných slobôd a ľudskej rozmanitosti;
 - b) rozvoj osobnosti, talentu a tvorivosti osôb so zdravotným postihnutím, ako aj ich duševných a telesných schopností v maximálne možnej miere;
 - c) umožnenie osobám so zdravotným postihnutím účinne sa zapájať do života slobodnej spoločnosti.

2. Pri uplatňovaní tohto práva zmluvné strany zabezpečia, aby:
- a) osoby so zdravotným postihnutím neboli na základe svojho zdravotného postihnutia vylúčené zo všeobecného systému vzdelávania a aby deti so zdravotným postihnutím neboli na základe svojho zdravotného postihnutia vylúčené z bezplatného a povinného základného vzdelávania alebo zo stredoškolského vzdelávania;
 - b) osoby so zdravotným postihnutím mali na rovnakom základe s ostatnými prístup k začleňujúcemu, kvalitnému a bezplatnému základnému a stredoškolskému vzdelaniu v spoločnosti, v ktorom žijú;
 - c) sa osobám so zdravotným postihnutím poskytovali primerané úpravy v súlade s ich individuálnymi potrebami;
 - d) osoby so zdravotným postihnutím dostali v rámci všeobecného systému vzdelávania požadovanú podporu s cieľom umožniť ich účinné vzdelávanie;
 - e) sa účinné opatrenia individualizovanej podpory uskutočňovali v prostrediach, ktoré maximalizujú vzdelanostný a sociálny rozvoj, v súlade s cieľom úplného začlenenia.
3. Zmluvné strany umožnia osobám so zdravotným postihnutím získavať zručnosti v oblasti bežného života a sociálne zručnosti s cieľom umožniť ich úplné a rovnoprávne zapojenie do systému vzdelávania a do života spoločnosti. Zmluvné strany prijímú na tento účel primerané opatrenia vrátane:
- a) umožnenia štúdia Braillovoho písma, alternatívneho písma a augmentatívnych a alternatívnych spôsobov, prostriedkov a formátov komunikácie a rozvoja orientačných zručností a mobility a vzájomnej podpory a poradenstva osôb nachádzajúcich sa v rovnakej situácii;
 - b) umožnenia štúdia znakovkej reči a podpory jazykovej identity spoločnosti nepočujúcich ľudí;
 - c) zabezpečenia, aby sa nevidiacim, nepočujúcim a hluchoslepým osobám, a najmä deťom poskytovalo vzdelávanie v takých jazykoch a takými spôsobmi a prostriedkami komunikácie, ktoré sú najvhodnejšie pre danú osobu, a v prostredí, ktoré maximalizuje vzdelanostný a sociálny rozvoj človeka.
4. S cieľom pomôcť pri zabezpečení uplatňovania tohto práva zmluvné strany prijímú primerané opatrenia na zamestnávanie učiteľov vrátane učiteľov so zdravotným postihnutím, ktorí ovládajú znakovú reč a/alebo Braillovo písmo, a na prípravu odborníkov a pracovníkov, ktorí pôsobia na všetkých stupňoch vzdelávania. Takáto odborná príprava musí zahŕňať informácie o problematike zdravotného postihnutia a o používaní príslušných augmentatívnych a alternatívnych spôsobov, prostriedkov a formátov komunikácie, vzdelávacích metód a materiálov určených na pomoc osobám so zdravotným postihnutím.
5. Zmluvné strany zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli absolvovať všeobecné terciárne vzdelávanie, odbornú prípravu na výkon povolania, vzdelávanie dospelých a celoživotné vzdelávanie bez diskriminácie a na rovnakom základe s ostatnými. Na tento účel zmluvné strany zabezpečia, aby sa osobám so zdravotným postihnutím poskytovali primerané úpravy.

Článok 25

Zdravie

Zmluvné strany uznávajú, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na dosiahnutie najvyššej možnej úrovne zdravia bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia. Zmluvné strany prijímú všetky primerané opatrenia, ktorými zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím prístup k zdravotnej starostlivosti vrátane liečebnej rehabilitácie, ktoré zohľadňujú rodový aspekt. Zmluvné strany predovšetkým:

- a) poskytujú osobám so zdravotným postihnutím rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti a programov, aké sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti zdravotníckych programov zameraných na sexuálne a reprodukčné zdravie a programov v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu;
- b) poskytujú zdravotnú starostlivosť, ktorú osoby so zdravotným postihnutím vrátane detí a starších osôb špecificky potrebujú v dôsledku svojho zdravotného postihnutia, a to vrátane včasného zistenia, prípadne zákroku, a služby určené na minimalizáciu alebo prevenciu ďalšieho zdravotného postihnutia;
- c) poskytujú túto zdravotnú starostlivosť čo najbližšie k miestu bydliska danej osoby vrátane vidieckych oblastí;
- d) vyžadujú od zdravotníckych pracovníkov, aby osobám so zdravotným postihnutím poskytovali starostlivosť tej istej kvality ako ostatným osobám, a to aj na základe slobodného a informáciami podloženého súhlasu, okrem iného aj zvyšovaním povedomia o ľudských právach, dôstojnosti, nezávislosti a potrebách osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom odborného vzdelávania a zverejňovania etických noriem pre verejnú aj súkromnú zdravotnú starostlivosť;

- e) zakazujú diskrimináciu osôb so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotného poistenia a životného poistenia, ak toto poistenie povoľuje vnútroštátne právo, pričom toto poistenie sa poskytuje spravodlivým a primeraným spôsobom;
- f) zamedzujú diskriminačnému odopreniu zdravotnej starostlivosti alebo zdravotníckych služieb alebo jedla a tekutín na základe zdravotného postihnutia.

Článok 26

Habilitácia a rehabilitácia

1. Zmluvné strany prijímú účinné a primerané opatrenia, a to aj formou vzájomnej podpory ľudí so zdravotným postihnutím, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím dosiahnuť a udržať si maximálne možnú samostatnosť, v plnej miere uplatniť telesné, duševné, sociálne a profesijné schopnosti a dosiahnuť úplné začlenenie a zapojenie do všetkých oblastí života. Na tento účel zmluvné strany zriaďujú, podporujú a rozširujú komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy najmä v oblasti zdravotníctva, zamestnanosti, vzdelávania a sociálnych služieb, tak aby tieto služby a programy:

- a) sa začínali v čo najskoršom štádiu a boli založené na multidisciplinárnom posúdení individuálnych potrieb a predností;
 - b) podporovali zapojenie a začlenenie do spoločnosti a do všetkých oblastí jej života, boli dobrovoľné a k dispozícii osobám so zdravotným postihnutím čo najbližšie k miestu ich bydliska vrátane vidieckych oblastí.
2. Zmluvné strany podporujú rozvoj základného a sústavného odborného vzdelávania odborníkov a pracovníkov pôsobiacich v habilitačných a rehabilitačných službách.

3. Zmluvné strany podporujú dostupnosť, poznanie a používanie asistenčných zariadení a technológií určených osobám so zdravotným postihnutím, ktoré slúžia na habilitáciu a rehabilitáciu.

Článok 27

Práca a zamestnávanie

1. Zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na prácu na rovnakom základe s ostatnými; k tomu patrí právo na možnosť živiť sa slobodne zvolenou prácou alebo prácou prijatou na trhu práce a právo na pracovné prostredie, ktoré je otvorené, začleňujúce a prístupné osobám so zdravotným postihnutím. Zmluvné strany zaručujú a podporujú uplatňovanie práva na prácu, a to aj osôb, ktoré sa stali zdravotne postihnutými v priebehu zamestnania, prijímaním primeraných opatrení vrátane legislatívnych, ktorými okrem iného:

- a) zakázať diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia vo všetkých otázkach týkajúcich sa ktorejkoľvek formy zamestnávania vrátane podmienok náboru, prijímania do práce a zamestnávania, trvania zamestnania, kariérneho postupu, ako aj bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- b) budú chrániť na rovnakom základe s ostatnými práva osôb so zdravotným postihnutím na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky vrátane rovnakých príležitostí a rovnakého odmeňovania za prácu rovnakej hodnoty, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci vrátane ochrany pred obťažovaním a práva na nápravu ujmy;
- c) zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli uplatňovať svoje pracovné a odborárske práva na rovnakom základe s ostatnými;
- d) umožnia osobám so zdravotným postihnutím účinný prístup k programom všeobecného technického a odborného poradenstva, k službám sprostredkovania práce a k odbornej príprave na výkon povolania a k ďalšiemu vzdelávaniu;
- e) budú podporovať tvorbu pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím a ich kariérny postup na trhu práce, ako aj asistenciu pri hľadaní, získavaní a udržaní si zamestnania a pri návrate do zamestnania;
- f) budú podporovať príležitosti na samostatnú zárobkovú činnosť, podnikanie, rozvoj družstiev a začatie vlastného podnikania;
- g) budú zamestnávať osoby so zdravotným postihnutím vo verejnom sektore;
- h) budú podporovať zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím v súkromnom sektore prostredníctvom primeraných politík a opatrení, medzi ktoré môžu patriť programy pozitívnych opatrení, motivačné a iné opatrenia;
- i) zabezpečia, aby sa pre osoby so zdravotným postihnutím vykonali na pracovisku primerané úpravy;
- j) budú podporovať, aby osoby so zdravotným postihnutím nadobúdali pracovné skúsenosti na otvorenom trhu práce;
- k) budú podporovať pracovnú a profesijnú rehabilitáciu osôb so zdravotným postihnutím a programy zamerané na udržanie si pracovného miesta a na uľahčenie návratu do práce.

2. Zmluvné strany zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím nikto nedržel v podmienkach otroctva a nevoľníctva a aby boli chránené na rovnakom základe s ostatnými pred nútenou a povinnou prácou.

Článok 28

Primeraná životná úroveň a sociálna ochrana

1. Zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín na primeranú životnú úroveň vrátane dostatočnej výživy, oblečenia a ubytovania a na neustále zlepšovanie životných podmienok a podniknú príslušné kroky, ktorými zaručia a podporia uplatňovanie tohto práva bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia.

2. Zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na sociálnu ochranu a na užívanie tohto práva bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia a podniknú príslušné kroky, ktorými zaručia a podporia uplatňovanie tohto práva, vrátane týchto opatrení s cieľom:

- a) zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím rovnaký prístup k službám zásobovania obyvateľstva čistou vodou a zabezpečiť im prístup k vhodným a cenovo dostupným službám, pomôckam a k iným formám pomoci pre potreby súvisiace so zdravotným postihnutím;
- b) zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím, najmä ženám a dievčatám so zdravotným postihnutím a starším osobám so zdravotným postihnutím, prístup k programom sociálnej ochrany a k programom znižovania chudoby;
- c) zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím a ich rodinám, ktoré žijú v chudobe, prístup k pomoci od štátu s úhradou výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím vrátane vhodného vzdelávania, poradenstva, finančnej pomoci a odľahčovacích služieb;
- d) zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím prístup k programom sociálneho bývania;
- e) zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím rovnaký prístup k dávkam a programom dôchodkového zabezpečenia.

Článok 29

Účasť na politickom a verejnom živote

Zmluvné strany zaručia osobám so zdravotným postihnutím politické práva a možnosť užívať ich na rovnakom základe s ostatnými a zaväzujú sa, že:

- a) zabezpečia, aby sa osoby so zdravotným postihnutím mohli účinne a úplne podieľať na politickom a verejnom živote na rovnakom základe s ostatnými, a to priamo alebo prostredníctvom slobodne zvolených zástupcov, vrátane práva a možnosti osôb so zdravotným postihnutím voliť a byť zvolení, okrem iného tým, že:
 - i) zabezpečia, že volebné postupy, zariadenia a materiály budú vhodné, prístupné a ľahko zrozumiteľné a použiteľné;
 - ii) budú chrániť právo osôb so zdravotným postihnutím hlasovať v tajnom hlasovaní vo voľbách a vo verejných referendách bez zastrážovania, kandidovať vo voľbách, účinne zastávať úrad a pôsobiť vo všetkých verejných funkciách na všetkých úrovniach správy štátu a súčasne podľa potreby umožnia používanie asistenčných a nových technológií;
 - iii) zaručia slobodné vyjadrovanie vôle osôb so zdravotným postihnutím ako voličov a na tento účel im v prípade potreby na ich žiadosť umožnia, aby im pri hlasovaní poskytla pomoc osoba, ktorú si samy určia;
- b) budú aktívne podporovať prostredie, v ktorom sa osoby so zdravotným postihnutím môžu účinne a úplne zúčastňovať na riadení verejných záležitostí, a to bez diskriminácie a na rovnakom základe s ostatnými, podnecovať ich účasť na verejnom živote vrátane:
 - i) účasti v mimovládnych organizáciách a združeniach zúčastňujúcich sa na verejnom a politickom živote krajiny a účasti na činnosti a správe politických strán;
 - ii) zriaďovania organizácií osôb so zdravotným postihnutím a členstva v nich s cieľom zastupovať osoby so zdravotným postihnutím na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Článok 30

Účasť na kultúrnom živote, rekreácia, záujmové aktivity a šport

1. Zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím zúčastňovať sa na rovnakom základe s ostatnými na kultúrnom živote a prijímú všetky primerané opatrenia, ktorými zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím:

- a) mali prístup ku kultúrnym materiálom v prístupných formátoch;
- b) mali prístup k televíznym programom, filmom, divadlu a iným kultúrnym aktivitám v prístupných formátoch;
- c) mali prístup k miestam určeným na kultúrne predstavenia alebo služby, ako sú divadlá, múzeá, kiná, knižnice a služby cestovného ruchu, a v najväčšej možnej miere mali prístup k historickým pamiatkam a k významným miestam národného kultúrneho dedičstva.

2. Zmluvné strany prijímú primerané opatrenia, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím rozvíjať a využívať svoj tvorivý, umelecký a intelektuálny potenciál nielen na vlastný prospech, ale aj na obohatenie celej spoločnosti.

3. Zmluvné strany podniknú všetky primerané kroky, aby v súlade s medzinárodným právom zabezpečili, že zákony na ochranu práv duševného vlastníctva nebudú vytvárať nepríjemné alebo diskriminačné prekážky prístupu osôb so zdravotným postihnutím ku kultúrnym materiálom.

4. Osoby so zdravotným postihnutím majú právo na rovnakom základe s ostatnými na uznanie a na podporu svojej osobitnej kultúrnej a jazykovej identity vrátane používania znakovkej reči a kultúry sluchovo postihnutých osôb.

5. S cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím zúčastňovať sa na rovnakom základe s ostatnými na rekreačných, záujmových a športových aktivitách zmluvné strany prijímú primerané opatrenia s cieľom:

- a) podnecovať a podporovať čo najširšiu účasť osôb so zdravotným postihnutím na bežných športových aktivitách na všetkých úrovniach;
- b) zabezpečiť, aby osoby so zdravotným postihnutím mali možnosť organizovať a rozvíjať špeciálne športové a záujmové aktivity a zúčastňovať sa na nich, a na tento účel podporovať poskytovanie primeraného výcviku, vzdelávania a finančných prostriedkov, a to na rovnakom základe s ostatnými;
- c) zabezpečiť, aby osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k miestam konania športových, rekreačných a turistických aktivít;
- d) zabezpečiť, aby deti so zdravotným postihnutím mali rovnaký prístup ako ostatné deti k účasti na hrách, rekreačných, záujmových a športových aktivitách vrátane účasti na uvedených činnostiach v školách;
- e) zabezpečiť, aby osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k službám poskytovaným tými, ktorí sa zaoberajú organizovaním rekreačných, turistických, záujmových a športových aktivít.

Článok 31

Štatistika a zhromažďovanie údajov

1. Zmluvné strany sa zaväzujú zhromažďovať príslušné informácie vrátane štatistických a výskumných údajov, ktoré im umožnia formulovať a uplatňovať politiky zamerané na vykonávanie tohto dohovoru. Proces zhromažďovania a uchovávanía týchto informácií musí:

- a) byť v súlade so zákonom stanovenými zárukami vrátane právnych predpisov o ochrane údajov s cieľom zabezpečiť dôvernosť údajov a rešpektovanie súkromia osôb so zdravotným postihnutím;
- b) byť v súlade s medzinárodne uznávanými normami na ochranu ľudských práv a základných slobôd a s etickými zásadami zhromažďovania a využívania štatistických údajov.

2. Informácie zhromaždené v súlade s týmto článkom sa budú podľa potreby ďalej členiť a použijú sa tak, aby pomohli pri posúdení plnenia záväzkov zmluvných strán vyplývajúcich z tohto dohovoru a identifikovaní a odstránení prekážok, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím pri uplatňovaní svojich práv.

3. Zmluvné strany prevezmú zodpovednosť za šírenie týchto štatistických údajov a zabezpečia ich prístupnosť osobám so zdravotným postihnutím aj ostatným.

Článok 32

Medzinárodná spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú dôležitosť medzinárodnej spolupráce a jej rozvoja na podporu vnútroštátneho úsilia o naplnenie účelu a cieľov tohto dohovoru a na tento účel prijímú primerané a účinné opatrenia na medzištátnej úrovni a v prípade potreby v partnerskej spolupráci s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou, najmä s organizáciami osôb so zdravotným postihnutím. Tieto opatrenia by mohli okrem iného zahŕňať:

- a) zabezpečenie toho, že medzinárodná spolupráca vrátane medzinárodných rozvojových programov bude začleňujúca a prístupná osobám so zdravotným postihnutím;
- b) uľahčenie a podporu budovania kapacít, a to aj prostredníctvom výmeny informácií, skúseností, školiacich programov a osvedčených postupov a delenia sa o ne;
- c) uľahčenie spolupráce v oblasti výskumu a prístupu k vedeckým a technickým poznatkom;
- d) v prípade potreby poskytovanie technickej a hospodárskej pomoci, a to aj uľahčením prístupu k prístupným a asistenčným technológiám a deleniu sa o ne, a prostredníctvom transferu technológií.

2. Ustanoveniami tohto článku nie je dotknutá povinnosť každej zmluvnej strany plniť si záväzky vyplývajúce z tohto dohovoru.

Článok 33

Vykonávanie na vnútroštátnej úrovni a monitorovanie

1. Zmluvné strany v súlade s vlastnou sústavou riadenia ustanovia v rámci štátnej správy jedno miesto alebo viac kontaktných miest pre otázky vykonávania tohto dohovoru a náležite zväžia možnosť stanovenia alebo určenia koordinovaného mechanizmu v rámci štátnej správy s cieľom uľahčiť realizáciu s tým súvisiacich činností v jednotlivých sektoroch a na rôznych úrovniach.

2. V súlade so svojím právnym a správnym systémom zmluvné strany zachovávajú, posilnia, zriaďa alebo ustanovia na vnútroštátnej úrovni systém zahŕňajúci jeden, prípadne viac nezávislých mechanizmov na presadzovanie, ochranu a monitorovanie vykonávania tohto dohovoru. Pri ustanovovaní alebo zriaďovaní tohto mechanizmu zmluvné strany prihliadajú na zásady týkajúce sa postavenia a činnosti vnútroštátnych inštitúcií na ochranu a podporu ľudských práv.

3. Občianska spoločnosť, najmä osoby so zdravotným postihnutím a ich reprezentatívne organizácie, sa zapájajú do procesu monitorovania a plne sa na ňom zúčastňujú.

Článok 34

Výbor pre práva osôb so zdravotným postihnutím

1. Zriaďuje sa Výbor pre práva osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „výbor“), ktorý vykonáva činnosti uvedené nižšie.

2. V čase nadobudnutia platnosti tohto dohovoru výbor pozostáva z dvanástich odborníkov. Po tom, čo dôjde k ďalším šesťdesiatim ratifikáciám alebo pristúpeniam k tomuto dohovoru, sa výbor rozšíri o šesť členov, čím dosiahne maximálny počet osemnásť členov.

3. Členovia výboru vykonávajú svoju funkciu osobne a majú vysoké morálne kvality a uznávanú kvalifikáciu a skúsenosti v oblasti, na ktorú sa vzťahuje tento dohovor. Zmluvné strany sa vyzývajú, aby pri nominovaní svojich kandidátov venovali náležitú pozornosť ustanoveniam článku 4 ods. 3 tohto dohovoru.

4. Členov výboru volia zmluvné strany, pričom sa berie do úvahy spravodlivé zemepisné rozdelenie, zastúpenie rozličných foriem civilizácie a hlavných právnych systémov, ako aj vyvážené zastúpenie oboch pohlaví a účasť odborníkov so zdravotným postihnutím.

5. Členovia výboru sa volia na zasadnutiach konferencie zmluvných strán tajným hlasovaním zo zoznamu osôb nominovaných zmluvnými stranami spomedzi ich štátnych príslušníkov. Na uvedených zasadnutiach, ktoré sú uznášaniaschopné, ak sú prítomné dve tretiny zmluvných strán, sa za členov výboru zvolia tie osoby, ktoré získajú najväčší počet hlasov a absolútnu väčšinu hlasov prítomných a hlasujúcich zástupcov zmluvných strán.

6. Prvé voľby sa uskutočnia najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu nadobudnutia platnosti tohto dohovoru. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov najmenej štyri mesiace pred dátumom konania každých volieb pošle zmluvným stranám tohto dohovoru list, ktorým ich vyzve, aby do dvoch mesiacov predložili svoje nominácie na členstvo vo výbore. Generálny tajomník následne pripraví zoznam všetkých takto nominovaných osôb v abecednom poradí s uvedením zmluvných strán, ktoré ich navrhli, a predloží ho zmluvným stranám.

7. Členovia výboru sa volia na obdobie štyroch rokov. Môžu byť ešte raz opätovne zvolení. Funkčné obdobie šiestich členov výboru zvolených v prvých voľbách však uplynie na konci druhého roku; týchto šiestich členov určí žrebovaním predseda zasadnutia uvedeného v odseku 5 tohto článku bezprostredne po prvých voľbách.

8. Voľba šiestich ďalších členov výboru sa uskutoční pri príležitosti riadnych volieb v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto článku.

9. Ak člen výboru zomrie alebo odstúpi, alebo vyhlási, že z akéhokoľvek dôvodu nemôže ďalej vykonávať svoje povinnosti vo výbore, zmluvná strana, ktorá nominovala tohto člena, vymenuje na zvyšok funkčného obdobia iného odborníka, ktorý má požadovanú kvalifikáciu a spĺňa požiadavky uvedené v príslušných ustanoveniach tohto článku.

10. Výbor si stanoví vlastný rokovací poriadok.

11. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov poskytne potrebný personál a zariadenie na účinné plnenie funkcií výboru podľa tohto dohovoru a zvolá jeho prvé zasadnutie.

12. Členovia výboru zriadeného na základe tohto dohovoru dostávajú so súhlasom Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov odmenu z prostriedkov Organizácie Spojených národov za podmienok, o ktorých rozhodne valné zhromaždenie so zreteľom na význam činnosti výboru.

13. Členovia výboru majú nárok na výhody, výsady a imunity znalcov vykonávajúcich poslanie pre Organizáciu Spojených národov ustanovené v príslušných častiach Dohovoru o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov.

Článok 35

Správy predkladané zmluvnými stranami

1. Každá zmluvná strana predloží výboru prostredníctvom generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov komplexnú správu o opatreniach prijatých na účel plnenia jej záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru a o pokroku, ktorý v tomto smere dosiahla, a to do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre príslušnú zmluvnú stranu.

2. Zmluvné strany následne predkladajú doplňujúce správy najmenej každé štyri roky a ďalšie správy predložia vždy, keď ich o to výbor požiada.

3. Výbor rozhoduje o všetkých usmerneniach týkajúcich sa obsahu správ.

4. Zmluvné strany tohto dohovoru, ktoré predložili výboru prvú komplexnú správu, nemusia vo svojich ďalších správach opätovne uvádzať informácie, ktoré už predtým poskytli. Zmluvné strany sa vyzývajú, aby svoje správy pre výbor pripravovali v rámci otvoreného a transparentného procesu a aby pritom venovali náležitú pozornosť ustanoveniu článku 4 ods. 3 tohto dohovoru.

5. V správach sa môžu uvádzať skutočnosti a ťažkosti ovplyvňujúce mieru plnenia záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru.

Článok 36

Posudzovanie správ

1. Každú správu posudzuje výbor, ktorý podľa vlastného uváženia vypracuje k správe svoje návrhy a všeobecné odporúčania a predloží ich príslušnej zmluvnej strane. Zmluvná strana môže v odpovedi určenej výboru zaslať akékoľvek informácie, pre ktoré sa rozhodla. Výbor môže požiadať zmluvné strany o ďalšie informácie súvisiace s vykonávaním tohto dohovoru.

2. Ak sa zmluvná strana značne omešká s predložením správy, môže výbor oznámiť príslušnej zmluvnej strane, že ak príslušná správa nebude predložená do troch mesiacov odo dňa oznámenia, bude nutné preskúmať vykonávanie tohto dohovoru v danom štáte na základe hodnoverných informácií, ktoré má výbor k dispozícii. Výbor vyzve príslušnú zmluvnú stranu, aby sa zúčastnila na takomto preskúmaní. Ak zmluvná strana odpovie predložením príslušnej správy, uplatňujú sa ustanovenia odseku 1 tohto článku.

3. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov sprístupní správy všetkým zmluvným stranám.
4. Zmluvné strany tohto dohovoru sprístupnia svoje správy širokej verejnosti vo vlastnej krajine a uľahčia jej prístup k návrhom a všeobecným odporúčaniam týkajúcim sa týchto správ.
5. Výbor podľa vlastného uváženia postupuje správy zmluvných strán obsahujúce žiadosť alebo informáciu o potrebe odborného poradenstva alebo pomoci spolu s prípadnými poznámkami a odporúčaniami výboru k týmto žiadostiam alebo informáciám, špecializovaným agentúram, fondom a programom Organizácie Spojených národov a iným príslušným orgánom.

Článok 37

Spolupráca zmluvných strán s výborom

1. Každá zmluvná strana spolupracuje s výborom a pomáha jeho členom pri plnení ich mandátu.
2. V rámci vzájomných vzťahov so zmluvnými stranami výbor venuje náležitú pozornosť spôsobom a prostriedkom zvyšovania vnútroštátnej kapacity na vykonávanie tohto dohovoru, a to aj formou medzinárodnej spolupráce.

Článok 38

Vzťah výboru s inými orgánmi

V záujme zabezpečenia účinného vykonávania tohto dohovoru a podporenia medzinárodnej spolupráce v oblasti, na ktorú sa vzťahuje tento dohovor:

- a) majú špecializované agentúry a iné orgány Organizácie Spojených národov právo zúčastniť sa na posudzovaní uplatňovania tých ustanovení tohto dohovoru, ktoré spadajú do oblasti ich pôsobenia. Výbor môže, ak to bude považovať za potrebné, vyzvať špecializované agentúry a iné príslušné orgány, aby poskytli odborné poradenstvo v súvislosti s vykonávaním tohto dohovoru v oblastiach spadajúcich do ich pôsobnosti. Výbor môže vyzvať špecializované agentúry a iné orgány Organizácie Spojených národov, aby predložili správy o vykonávaní tohto dohovoru v oblastiach, ktoré spadajú do oblasti ich činnosti;
- b) pri plnení svojho mandátu sa výbor v prípade potreby radí s ďalšími príslušnými orgánmi ustanovenými na základe medzinárodných zmlúv o ľudských právach s cieľom zabezpečiť konzistentnosť ich príslušných usmernení, návrhov a všeobecných odporúčaní k predkladaniu správ a zamedziť duplicite a prekrývaniu vo výkone ich funkcií.

Článok 39

Správa výboru

Každé dva roky výbor predkladá valnému zhromaždeniu a Hospodárskej a sociálnej rade správu o svojich činnostiach a môže predkladať návrhy a všeobecné odporúčania na základe preskúmania správ a informácií, ktoré dostal od zmluvných strán. Tieto návrhy a všeobecné odporúčania sa zahrnú do správy výboru spolu s prípadnými pripomienkami zmluvných strán.

Článok 40

Konferencia zmluvných strán

1. Zmluvné strany sa pravidelne stretávajú na konferencii zmluvných strán, aby prerokovali všetky otázky týkajúce sa vykonávania tohto dohovoru.
2. Najneskôr šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti tohto dohovoru generálny tajomník Organizácie Spojených národov zvolá konferenciu zmluvných strán tohto dohovoru. Následné zasadnutia zvoláva generálny tajomník Organizácie Spojených národov každé dva roky alebo sa zvolávajú na základe rozhodnutia konferencie zmluvných strán.

Článok 41

Depozitár

Depozitárom tohto dohovoru je generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Článok 42

Podpis

Tento dohovor je od 30. marca 2007 otvorený na podpis všetkým štátom a regionálnym integračným organizáciám v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku.

Článok 43

Súhlas so záväznosťou

Tento dohovor podlieha ratifikácii signatárskymi štátmi a formálnemu potvrdeniu signatárskymi regionálnymi integračnými organizáciami. Je otvorený prístúpeniu ktoréhokoľvek štátu alebo regionálnej integračnej organizácie, ktoré dohovor nepodpísali.

Článok 44

Regionálne integračné organizácie

1. „Regionálna integračná organizácia“ znamená organizáciu ustanovenú zvrchovanými štátmi daného regiónu, na ktorú členské štáty preniesli svoje právomoci, pokiaľ ide o záležitosti upravené týmto dohovorom. Uvedené organizácie vo svojich listinách o formálnom potvrdení alebo prístúpení oznámia rozsah svojich právomocí v záležitostiach upravených týmto dohovorom. Následne informujú depozitára o každej podstatnej zmene rozsahu svojich právomocí.
2. Odkazy na „zmluvné strany“ v tomto dohovore sa vzťahujú na takéto organizácie v rámci rozsahu ich právomocí.
3. Na účely článku 45 ods. 1 a článku 47 ods. 2 a 3 tohto dohovoru sa nezapočítava žiadna listina uložená regionálnou integračnou organizáciou.
4. Regionálne integračné organizácie môžu v záležitostiach spadajúcich do ich právomocí uplatňovať svoje právo hlasovať na konferencii zmluvných strán s počtom hlasov rovnajúcim sa počtu ich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru. Takáto organizácia neuplatňuje svoje hlasovacie právo, ak toto právo uplatňuje ktorýkoľvek z jej členských štátov, a naopak.

Článok 45

Nadobudnutie platnosti

1. Tento dohovor nadobúda platnosť tridsiaty deň po dátume uloženia dvadsiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístúpení.
2. Pre každý štát alebo každú regionálnu integračnú organizáciu, ktoré tento dohovor ratifikujú, formálne potvrdia alebo k nemu pristúpia po uložení dvadsiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístúpení, dohovor nadobúda platnosť tridsiaty deň po uložení ich vlastnej ratifikačnej listiny, listiny o formálnom potvrdení alebo prístúpení.

Článok 46

Výhrady

1. Výhrady, ktoré nie sú zlučiteľné s predmetom a účelom tohto dohovoru, nie sú povolené.
2. Výhrady možno kedykoľvek odvolať.

Článok 47

Zmeny a doplnenia

1. Ktorákoľvek zmluvná strana môže navrhnúť zmenu alebo doplnenie tohto dohovoru a predložiť ich generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Generálny tajomník oznámi zmluvným stranám všetky navrhnuté zmeny a doplnenia a požiada ich, aby mu oznámili, či sú za zvolanie konferencie zmluvných strán na účel prerokovania návrhov a rozhodnutia o nich. V prípade, ak sa do štyroch mesiacov od dátumu tohto oznámenia aspoň jedna tretina zmluvných strán vysloví za zvolanie konferencie, generálny tajomník zvolá túto konferenciu pod záštitou Organizácie Spojených národov. Každú zmenu alebo doplnenie prijaté dvoj tretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich zmluvných strán predloží generálny tajomník Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov na schválenie a následne všetkým zmluvným stranám na prijatie.
2. Zmena alebo doplnenie prijaté a schválené v súlade s odsekom 1 tohto článku nadobudnú platnosť tridsiaty deň po tom, čo počet uložených listín o prijatí dosiahne dve tretiny počtu štátov, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru v deň prijatia tejto zmeny alebo doplnenia. Následne zmena alebo doplnenie nadobudne platnosť pre každú zmluvnú stranu tridsiaty deň po uložení jej listiny o prijatí. Zmena alebo doplnenie sú záväzné len pre tie zmluvné strany, ktoré ich prijali.

3. Zmena alebo doplnenie prijaté a schválené v súlade s odsekom 1 tohto článku, ktoré sa týkajú výlučne článkov 34, 38, 39 a 40, nadobudnú platnosť pre všetky zmluvné strany tridsiaty deň po tom, čo počet uložených listín o prijatí dosiahne dve tretiny z počtu zmluvných strán v deň prijatia tejto zmeny alebo doplnenia, ak konferencia zmluvných strán prijme na základe konsenzu takéto rozhodnutie.

Článok 48

Vypovedanie

Zmluvná strana môže vypovedať tento dohovor písomným oznámením generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Vypovedanie nadobudne účinnosť jeden rok odo dňa prijatia oznámenia generálnym tajomníkom.

Článok 49

Prístupný formát

Text tohto dohovoru bude dostupný v prístupných formátoch.

Článok 50

Platné znenia

Znenia tohto dohovoru v anglickom, arabskom, čínskom, francúzskom, ruskom a španielskom jazyku sú rovnako autentické.

NA DÔKAZ TOHO podpísaní splnomocnení zástupcovia, riadne na to poverení svojimi vládami, podpísali tento dohovor.

PRÍLOHA II

VYHLÁSENIE O PRÁVOMOCI EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA V SÚVISLOSTI S OTÁZKAMI UPRAVENÝMI DOHOVOROM ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV O PRÁVACH OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

(Vyhlásenie podľa článku 44 ods. 1 dohovoru)

V článku 44 ods. 1 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor“) sa ustanovuje, že regionálna organizácia pre integráciu vo svojej listine o formálnom potvrdení alebo pristúpení vyhlási rozsah svojej právomoci týkajúcej sa otázok, ktoré dohovor upravuje.

Súčasnými členmi Európskeho spoločenstva sú: Belgické kráľovstvo, Bulharská republika, Česká republika, Dánske kráľovstvo, Spolková republika Nemecko, Estónska republika, Írsko, Helénska republika, Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Talianska republika, Cyperská republika, Lotyšská republika, Litovská republika, Luxemburské veľkovojvodstvo, Maďarská republika, Maltská republika, Holandské kráľovstvo, Rakúska republika, Poľská republika, Portugalská republika, Rumunsko, Slovinská republika, Slovenská republika, Fínska republika, Švédske kráľovstvo a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

Európske spoločenstvo poukazuje na to, že na účely dohovoru sa pojem „zmluvné strany“ vzťahuje aj na regionálne organizácie pre integráciu v rámci ich právomoci.

Dohovor Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím sa so zreteľom na právomoc Európskeho spoločenstva vzťahuje na územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, a platí v súlade s podmienkami ustanovenými v tejto zmluve, najmä v jej článku 299.

Toto vyhlásenie sa podľa článku 299 nevzťahuje na územia členských štátov, na ktoré sa neuplatňuje uvedená zmluva, a platí bez toho, aby boli dotknuté akty alebo stanoviská, ktoré môžu dotknuté členské štáty podľa dohovoru prijať v mene týchto území a v ich záujme.

V súlade s článkom 44 ods. 1 dohovoru sa v tomto vyhlásení uvádzajú právomoci, ktoré členské štáty preniesli na Spoločenstvo na základe Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje dohovor.

Rozsah a výkon právomoci Spoločenstva vo svojej podstate podliehajú neustálemu vývoju a Spoločenstvo v prípade potreby toto vyhlásenie doplní alebo zmení v súlade s článkom 44 ods. 1 dohovoru.

V určitých otázkach má výlučnú právomoc Európske spoločenstvo a v iných otázkach má Európske spoločenstvo spoločné právomoci s členskými štátmi. Členské štáty majú naďalej právomoc vo všetkých otázkach, v ktorých sa právomoc nepreniesla na Európske spoločenstvo.

V súčasnosti:

1. Spoločenstvo má výlučnú právomoc, pokiaľ ide o zlučiteľnosť štátnej pomoci s jednotným trhom a Spoločným colným sadzovníkom.

V rozsahu, v akom ustanovenia dohovoru ovplyvňujú právo Spoločenstva, má Európske spoločenstvo výlučnú právomoc prijať takéto záväzky so zreteľom na vlastnú verejnú správu. V tejto súvislosti Spoločenstvo vyhlasuje, že má právomoc zaoberať sa úpravou postupu prijímania do zamestnania, pracovných podmienok, odmeňovania, odbornej prípravy atď. zamestnancov, ktorí nie sú volení, podľa služobného poriadku a jeho vykonávacích predpisov⁽¹⁾.

2. Spoločenstvo má spoločné právomoci s členskými štátmi, pokiaľ ide o činnosti zamerané na boj proti diskriminácii na základe zdravotného postihnutia, voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu, poľnohospodárstvo, železničnú, cestnú, námornú a leteckú dopravu, zdaňovanie, vnútorný trh, rovnakú odmenu pre mužov a ženy, politiku transeurópskych sietí a štatistiku.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov Európskych spoločenstiev a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1).

Európske spoločenstvo má výlučnú právomoc pristúpiť k tomuto dohovoru v súvislosti s týmito otázkami len v tom rozsahu, v akom ustanovenia dohovoru alebo právnych nástrojov prijatých v rámci uplatňovania dohovoru ovplyvňujú spoločné pravidlá, ktoré predtým ustanovilo Európske spoločenstvo. Ak pravidlá Spoločenstva existujú, ale dohovor ich neovplyvňuje, a to najmä v prípadoch ustanovení Spoločenstva stanovujúcich len minimálne normy, členské štáty majú právomoc v týchto oblastiach konať bez toho, aby bola dotknutá právomoc Spoločenstva. Inak právomoc zostáva právomocou členských štátov. Zoznam príslušných aktov, ktoré Európske spoločenstvo prijalo, sa uvádza v dodatku. Rozsah právomoci Európskeho spoločenstva, ktorý vyplýva z týchto aktov, sa musí posúdiť odkazom na konkrétne ustanovenia každého opatrenia, a najmä na rozsah, v ktorom tieto ustanovenia ustanovujú spoločné pravidlá.

3. Pre dohovor OSN môžu byť relevantné aj tieto politiky ES: Členské štáty a Spoločenstvo sa usilujú o rozvoj koordinovanej stratégie zamestnanosti. Spoločenstvo prispieva k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a v prípade potreby podporovaním a dopĺňaním ich činnosti. Spoločenstvo uskutočňuje politiku odborného vzdelávania, ktorá podporuje a dopĺňa činnosť členských štátov. Na podporu celkového harmonického rozvoja Spoločenstvo rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Spoločenstvo vedie politiku rozvojovej spolupráce a hospodárskej, finančnej a technickej spolupráce s tretími krajinami bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov.

Dodatok

AKTY SPOLOČENSTVA ODKAZUJÚCE NA ZÁLEŽITOSTI, KTORÉ SA RIADIA DOHOVOROM

Akty Spoločenstva uvedené nižšie ilustrujú rozsah oblastí právomoci Spoločenstva v súlade s ustanoveniami Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Konkrétne má Európske spoločenstvo výlučnú právomoc v niektorých záležitostiach a v niektorých ďalších záležitostiach sa o túto právomoc delí s členskými štátmi. Rozsah právomoci Spoločenstva, ktorý vyplýva z týchto aktov, sa musí posúdiť odkazom na konkrétne ustanovenia každého opatrenia, a najmä na rozsah, v ktorom tieto ustanovenia ustanovujú spoločné pravidlá, ktoré sú ovplyvnené ustanoveniami dohovoru:

— v oblasti prístupnosti

smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody (Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/85/ES z 20. novembra 2001 týkajúca sa osobitných ustanovení pre vozidlá používané na prepravu cestujúcich, v ktorých sa nachádza viac ako osem sedadiel okrem sedadla pre vodiča, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 70/156/EHS a smernica 97/27/ES (Ú. v. ES L 42, 13.2.2002, s. 1);

smernica Rady 96/48/ES z 23. júla 1996 o interoperabilite systému transeurópskych vysokorýchlostných železníc (Ú. v. ES L 235, 17.9.1996, s. 6), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/50/ES (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 114);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/16/ES z 19. marca 2001 o interoperabilite transeurópskej konvenčnej železničnej sústavy (Ú. v. ES L 110, 20.4.2001, s. 1), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/50/ES (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 114);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/87/ES z 12. decembra 2006, ktorou sa stanovujú technické požiadavky na pravidlá vnútrozemskej plavby a ktorou sa zrušuje smernica Rady 82/714/EHS (Ú. v. EÚ L 389, 30.12.2006, s. 1);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/24/ES zo 14. apríla 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 98/18/ES o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode (Ú. v. EÚ L 123, 17.5.2003, s. 18),

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/46/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa zriaďuje rámec pre typové schválenie motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel, systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek určených pre tieto vozidlá (rámcová smernica) (Ú. v. EÚ L 263, 9.10.2007, s. 1);

rozhodnutie Komisie 2008/164/ES z 21. decembra 2007 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa osôb so zníženou pohyblivosťou v transeurópskom konvenčnom železničnom systéme a systéme transeurópskych vysokorýchlostných železníc (Ú. v. EÚ L 64, 7.3.2008, s. 72);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/16/ES z 29. júna 1995 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa výťahov (Ú. v. ES L 213, 7.9.1995, s. 1), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 24);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 51),

smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (Ú. v. ES L 15, 21.1.1998, s. 14), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/39/ES z 10. júna 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 97/67/ES vzhľadom na ďalšie otvorenie sa poštových služieb Spoločenstva hospodárskej súťaži (Ú. v. ES L 176, 5.7.2002, s. 21), a zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/6/ES z 20. februára 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 97/67/ES s ohľadom na úplné dokončenie vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 52, 27.2.2008, s. 3);

nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiach v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114);

smernica Rady 92/13/EHS z 25. februára 1992, ktorou sa koordinujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia o uplatňovaní právnych predpisov Spoločenstva, o postupoch verejného obstarávania subjektov pôsobiach vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 76, 23.3.1992, s. 14), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokiaľ ide o zvýšenie účinnosti postupov preskúmania v oblasti zadávania verejných zákaziek (Ú. v. EÚ L 335, 20.12.2007, s. 31);

smernica Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 33), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokiaľ ide o zvýšenie účinnosti postupov preskúmania v oblasti zadávania verejných zákaziek (Ú. v. EÚ L 335, 20.12.2007, s. 31),

— v oblasti nezávislého spôsobu života a sociálneho začlenenia, práce a zamestnanosti

smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16);

nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008, s. 3);

nariadenie Komisie (EHS) č. 2289/83 z 29. júla 1983, ktorým sa vykonávajú články 70 až 78 nariadenia Rady (EHS) č. 918/83 ustanovujúceho systém oslobodení od cla v Spoločenstve (Ú. v. ES L 220, 11.8.1983, s. 15);

smernica Rady 83/181/EHS z 28. marca 1983 určujúca rozsah platnosti článku 14 ods. 1 písm. d) smernice 77/388/EHS vzhľadom na oslobodenie od dane z pridanej hodnoty pre finálny dovoz určitého tovaru (Ú. v. ES L 105, 23.4.1983, s. 38);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23);

nariadenie Rady (EHS) č. 918/83 z 28. marca 1983 ustanovujúce systém Spoločenstva pre oslobodenie od cla (Ú. v. ES L 105, 23.4.1983, s. 1);

smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1), zmenená a doplnená smernicou Rady 2009/47/ES z 5. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o znížené sadzby dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 116, 9.5.2009, s. 18);

nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1);

smernica Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51),

— v oblasti osobnej mobility

smernica Rady 91/439/EHS z 29. júla 1991 o vodičských preukazoch (Ú. v. ES L 237, 24.8.1991, s. 1);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch (Ú. v. EÚ L 403, 30.12.2006, s. 18);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/59/ES z 15. júla 2003 o základnej kvalifikácii a pravidelnom výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, ktorou sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 a smernica Rady 91/439/EHS a zrušuje smernica Rady 76/914/EHS (Ú. v. EÚ L 226, 10.9.2003, s. 4);

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 17.2.2004, s. 1);

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1);

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1899/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 o harmonizácii technických požiadaviek a správnych postupov v oblasti civilného letectva (Ú. v. EÚ L 377, 27.12.2006, s. 1);

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 z 23. októbra 2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 14);

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 1);

nariadenie Komisie (ES) č. 8/2008 z 11. decembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91, pokiaľ ide o spoločné technické požiadavky a správne postupy uplatniteľné na obchodnú leteckú dopravu (Ú. v. EÚ L 10, 12.1.2008, s. 1),

— v oblasti prístupu k informáciám

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch (Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/27/ES (Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 34);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/65/ES z 11. decembra 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/552/EHS o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch, týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania (Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2007, s. 27);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10);

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22),

— v oblasti štatistiky a zhromažďovania údajov

smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31);

nariadenie Rady (ES) č. 577/98 z 9. marca 1998 o organizácii výberového zisťovania pracovných síl v Spoločenstve (Ú. v. ES L 77, 14.3.1998, s. 3) a súvisiace vykonávacie predpisy;

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 zo 16. júna 2003 o štatistike Spoločenstva o príjmoch a životných podmienkach (EU-SILC) (Ú. v. EÚ L 165, 3.7.2003, s. 1) a súvisiace vykonávacie predpisy;

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 458/2007 z 25. apríla 2007 o európskom systéme integrovanej štatistiky sociálnej ochrany (ESSPROS) (Ú. v. EÚ L 113, 30.4.2007, s. 3) a súvisiace vykonávacie predpisy;

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008 zo 16. decembra 2008 o štatistikách Spoločenstva v oblasti verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (Ú. v. EÚ L 354, 31.12.2008, s. 70),

— v oblasti medzinárodnej spolupráce

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce (Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 41);

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2006 z 20. decembra 2006 o zavedení nástroja financovania na podporu demokracie a ľudských práv vo svete (Ú. v. EÚ L 386, 29.12.2006, s. 1);

nariadenie Komisie (ES) č. 718/2007 z 12. júna 2007, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 1085/2006, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA) (Ú. v. EÚ L 170, 29.6.2007, s. 1).

PRÍLOHA III

VÝHRADA EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA K ČLÁNKU 27 ODS. 1 DOHOVORU OSN O PRÁVACH OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Európske spoločenstvo vyhlasuje, že podľa práva Spoločenstva (konkrétne smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani) členské štáty môžu podľa potreby vzniknúť vlastné výhrady k článku 27 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v tom rozsahu, že v článku 3 ods. 4 uvedenej smernice Rady sa stanovuje ich právomoc vyňať z rozsahu pôsobnosti smernice nediskrimináciu z dôvodov zdravotného postihnutia v súvislosti so zamestnávaním v ozbrojených silách. Spoločenstvo preto vyhlasuje, že uzatvára dohovor bez toho, aby bola dotknutá uvedená právomoc prenesená na členské štáty v zmysle práva Spoločenstva.
